

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2014-02-25

Närvarande: F.d. justitieråden Leif Thorsson och Marianne Eliason samt justitierådet Agneta Bäcklund.

Fritidspeng till barn i hushåll med försörjningsstöd

Enligt en lagrådsremiss den 13 februari 2014 (Socialdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av departementssekreteraren Joakim Beck-Friis, biträdd av kanslirådet Karin Stillerud.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

4 a kap.

1 §

Enligt *andra stycket* lämnas ersättning endast för fritidsaktiviteter som är regelbundna och ledarledda.

Det preciseras inte närmare vilka fritidsaktiviteter det ska vara fråga om men i remissen ges vissa exempel: idrottsverksamhet, kulturverksamhet, friluftsliv och folkbildning. Med regelbundenhet avses enligt motiven att aktiviteten är återkommande under en viss period, normalt en gång i veckan, men även glesare frekvens bör accepteras. Antalet aktivitetstillfällen bör vara cirka åtta under en termin eller sexmånadersperiod för att betraktas som en regelbunden aktivitet. Med ledarledd avses att det ska finnas en eller flera vuxna eller ungdomar som är närvarande och som leder, instruerar samt vakar över att aktiviteten genomförs på avsett sätt.

Bestämmelsen ger mycket vida ramar. Allt som kan betraktas som fritidsaktivitet kommer att omfattas, i vilket begrepp t.ex. dataspel, bio- och museibesök, matlagning m.m. måste anses rymmas. Det ställs inga krav på ledaren, vilket måste innebära att t.ex. äldre syskon, föräldrar eller andra anhöriga kan vara ledare. Aktiviteten kan omfatta endast ett syskonpar eller andra anhöriga, och för att kravet på regelbundenhet ska vara uppfyllt torde räcka att den som leder verksamheten bestämmer att den ska äga rum t.ex. varannan vecka.

Av remissen framgår att syftet med fritidspengen är att förbättra möjligheterna för barn i ekonomiskt utsatta familjer att delta i organiserade regelbundna fritidsaktiviteter i samma utsträckning som andra barn och att stimulera barnen till ett utökat kontaktnät. Detta återspeglas dock inte i lagtexten. Lagrådet konstaterar att bestämmelsen

som den utformats medför att även situationer som inte kan antas tillgodose det nämnda syftet kommer att omfattas. Lagrådet har dock inte tillräckligt underlag för att kunna föreslå några konkretiseringar. Frågan bör övervägas ytterligare i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

I *tredje stycket* regleras vad som ska gälla när barnet har växelvist boende. Bestämmelsen ger närmast intryck av att endast reglera den situationen att båda hushållen har försörjningsstöd. I ett sådant fall ska, enligt vad som upplysts vid föredragningen, respektive hushåll endast ha rätt till ersättning med högst hälften av kostnaden (upp till hälften av det belopp som maximalt kan betalas ut).

Bestämmelsen avses dock också täcka in den situationen att endast det ena hushållet uppbär försörjningsstöd. I ett sådant fall ska enligt vad som framkommit vid föredragningen det hushållet ha rätt till hälften av det medgivna högsta beloppet även om detta kommer att medföra att mer än hälften av kostnaden ersätts.

Vad som avses gälla i de båda situationerna bör enligt Lagrådets mening komma till tydligare uttryck i lagtexten. Texten i sista stycket i motiven under rubriken "Barn som bor växelvis hos båda föräldrarna" i avsnitt 5.1 i remissen bör också justeras så att det klart framgår vad som avses.